

ACE Denmark
Akkrediteringsinstitutionen

Rammevejledning vedr. akkreditering og godkendelse af nye og eksisterende universi- tetsuddannelser

1. udgave, december 2009

ACE Denmark
Akkrediteringsinstitutionen

© ACE Denmark – Akkrediteringsinstitutionen

1. udgave, december 2009

Bemærk:

Rammevejledningen beskriver generelle forhold vedrørende ansøgninger om akkreditering og godkendelse af universitetsuddannelser. Der er tale om et supplement til *vejledningerne om godkendelse og akkreditering af nye og eksisterende universitetsuddannelser*.

Forord

Rammevejledningen beskriver generelle forhold vedrørende ansøgninger om akkreditering og godkendelse af universitetsuddannelser. Der er tale om et supplement til *vejledningerne om godkendelse og akkreditering af nye og eksisterende universitetsuddannelser*.

Rammevejledningen afklarer forskellige forhold vedrørende ansøgningsprocessen, som ikke har direkte sammenhæng med akkrediteringsbekendtgørelsens kriterier. Der er ikke en umiddelbar sammenhæng mellem indholdspunkterne, og vejledningen skal derfor betragtes som et opslagsværktøj.

Rammevejledningen vil løbende blive udbygget med flere punkter.

Med venlig hilsen

Jette Frederiksen
Direktør
ACE Denmark

/

Søren Barlebo Rasmussen
Formand
Akkrediteringsrådet

December 2009

Indhold

1. Hvad er en ny uddannelse?
2. Principper for at afvise at akkreditere uddannelser, herunder gentagne ansøgninger
3. Uddannelser med ressortudfordringer
4. Akkrediteringsrådets mulighed for at starte en undersøgelse af hvorvidt akkrediteringskriterierne stadig er opfyldt
5. Høring over akkrediteringsrapporterne
6. Klagevejledning vedr. Akkrediteringsrådets afgørelser om akkreditering
7. Klagevejledning vedr. Akkrediteringsrådets øvrige afgørelser

1. Hvad er en ny uddannelse?

Akkrediteringsrådet skal akkreditere og godkende nye uddannelser, inden universitetet kan udbyde uddannelsen. Det er ikke muligt entydigt at definere, hvad der er en ny uddannelse. Der vil altid skulle foretages en individuel vurdering af den konkrete uddannelse.

For at kunne definere hvad der er en ny uddannelse, er det nødvendigt at karakterisere, hvilke uddannelser der er omfattet af akkreditering.

Følgende universitetsuddannelser er omfattet af akkreditering:

- Bachelor-
- Kandidat-
- Master- og anden deltidsuddannelse

der udbydes i Danmark – efter universitetsloven (med statstilskud) akkrediteret og godkendt af Akkrediteringsrådet. Fællesuddannelser, der kun delvist udbydes i Danmark, er også omfattet.

Heltidsuddannelserne er karakteriseret ved at være forskningsbaserede, selvstændige, afrundede uddannelsesforløb typisk på hhv. 180 og 120 ECTS-point¹.

Deltidsuddannelserne er karakteriseret ved at være forskningsbaserede uddannelsesaktiviteter og omfatter:

- Masteruddannelse.
- Anden efter- og videreuddannelse.
- Supplerende uddannelsesaktivitet med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse².

For alle uddannelser gælder, at de reguleres af en uddannelsesbekendtgørelse, der fastsætter de overordnede rammer og formål.

Universitetsuddannelser skal kvalificere den studerende til selvstændigt at varetage erhvervsfunktioner på baggrund af kundskaber og metodiske færdigheder inden for et eller flere fagområder, ligesom der stilles krav til dimittendernes teoretiske og metodiske kvalifikationer.

Uddannelserne skal bygge videre på de færdigheder, som den studerende har erhvervet i den adgangsgivende uddannelse (krav om faglig progression).

Universitetsuddannelser skal have egen studieordning, der blandt andet skal indeholde: Titel/betegnelse, kompetenceprofil (uddannelsens formål, fag og de faglige og erhvervsrelevante kompetencer) og adgangskrav, herunder eventuelle krav om supplerings.

Indikatorer på at der er tale om en ny uddannelse

Med en ny uddannelse forstås både en nyudviklet uddannelse, dvs. en uddannelse, der ikke udbydes af andre universiteter, og en uddannelse, der allerede er godkendt til udbud ved et andet universitet, men er ny på ansøgeruniversitetet.

Herunder listes nogle af de indikatorer, Akkrediteringsrådet vil anvende til at vurdere, hvorvidt der er tale om en ny uddannelse eller evt. blot justeringer af en eksisterende uddannelse, der ikke skal akkrediteres og godkendes før uddannelsen indgår i turnusakkrediteringen.

---

¹ Universitetslovens § 4

² Universitetslovens § 5

En indikator på at en uddannelse er ny kan være, at der skal udarbejdes selvstændig studieordning for uddannelsen. Dette vil typisk være tilfældet, når universitetet ønsker at udbyde en uddannelse

- 1) inden for et nyt fagområde,
- 2) et nyt centralt fag inden for et allerede godkendt fagområde,
- 3) en ny kombinationslinje,
- 4) en ny specialiseringsretning,
- 5) på en anden geografisk placering eller
- 6) der foretages ændringer der berører den taxameterindplacering, uddannelsen hidtil har været godkendt til.

Øvrige indikatorer kan være

- 1) når der ønskes en uddannelse med en ny betegnelse/titel eller
- 2) når der sker væsentlige ændringer i adgangskravene til uddannelsen

I Akkrediteringsrådets vurdering vil desuden indgå en vurdering af, om uddannelsen giver den studerende nye kompetencer eller nye kombinationer af kompetencer (afspejlet i uddannelsens kompetenceprofil).

Hvis en uddannelse er godkendt til udbud på dansk og ønskes ændret til udbud på engelsk, kræver det som hovedregel en akkreditering og en godkendelse. Dette skyldes, at der sker ændringer vedr. uddannelsens adgangskrav og kompetenceprofil.

Praksis

Det er fortsat universiteterne selv, der skal vurdere, hvorvidt der er tale om en ny uddannelse eller blot justeringer af eksisterende. Hvis universitetet er i tvivl om, hvorvidt der er tale om en ny uddannelse, der skal akkrediteres og godkendes, indsendes en begrundet forespørgsel om dette til Akkrediteringsrådet.

Akkrediteringsrådet træffer på den baggrund afgørelse om, hvorvidt der er tale om en ny uddannelse eller blot justeringer af en eksisterende. Ansøgningen indsendes to måneder før universitetet har brug for afklaringsen, som evt. grundlag for udarbejdelse af dokumentationsrapport.

Universitetet vil kunne klage over Akkrediteringsrådets afgørelse til Universitets- og Bygningsstyrelsen - både hvad angår eventuelle retlige og faglige mangler. Hvis Akkrediteringsrådet træffer en anden afgørelse end indstillet af universitetet, vil afgørelsen være ledsaget af en klagevejledning

2. Principper for at afvise at akkreditere uddannelser, herunder gentagne ansøgninger

Principper

Akkrediteringsrådet har mulighed for at afvise anmodninger, hvor rådet umiddelbart kan konstatere, at uddannelsen hverken kan akkrediteres eller godkendes.

Akkrediteringsrådet har hjemmel til at afvise en anmodning eller stoppe behandlingen af anmodningen (akkrediteringslovens § 5, stk. 3), hvis

- 1) en anmodning ikke indeholder tilstrækkelig dokumentation for uddannelsens kvalitet og relevans
- 2) en anmodning i det væsentligste vedrører forhold, som rådet har taget stilling til inden for de sidste to år, og som har medført, at uddannelsen ikke kunne akkrediteres, eller
- 3) en anmodning efter stk. 1, vedrører en uddannelse, som ikke vil kunne godkendes efter § 10, stk. 1.

Hvis en anmodning om akkreditering og godkendelse af en uddannelse afvises med henvisning til ovenstående, kan universitetet som hovedregel indsende en ny anmodning om akkreditering og godkendelse ved

næste ansøgningsfrist – under forudsætning af at der er foretaget væsentlige ændringer i ansøgningsmaterialet.

Vedr. bestemmelsens enkelte punkter:

Ad. 1) vedr. manglende dokumentation for kvalitet og relevans

I *vejledningerne om godkendelse og akkreditering af nye og eksisterende universitetsuddannelser* er der anført minimumskrav til dokumentationen. Universiteterne ved således selv, hvornår dokumentationsmaterialet er tilstrækkeligt til, at uddannelsens kvalitet og relevans kan vurderes.

ACE Denmark vil anvende disse minimumskrav til at vurdere, hvorvidt universitetets anmodning skal indstilles til afvisning, eller om der med rimelighed kan indhentes supplerende dokumentation.

ACE Denmark vil indhente supplerende dokumentation såfremt det skønnes, at det er en fejl at ansøgeruniversitetet ikke har medsendt dokumentationen. Desuden indhentes kun den nødvendige supplerende dokumentation, der sikrer, at sagen er oplyst tilstrækkeligt.

Ad. 2) gentagne ansøgninger

Akkrediteringsrådet kan give afslag på en ansøgning, når følgende forhold gør sig gældende:

- Hvis ansøgningen viser sig at være identisk med en tidligere ansøgning.
- Hvis uddannelsen har fået afslag på en tidligere akkreditering indenfor de sidste to år – uden at væsentlige forhold har ændret sig.
- Hvis uddannelsen i væsentlig grad ligner en anden uddannelse, der inden for de sidste to år har fået afslag på akkreditering.

Uddannelsen skal i sin ansøgning adskille sig fra tidligere uddannelser, der har fået afslag, indenfor en række forhold og øvrige faktorer. Det er en konkret faglig vurdering, hvorvidt forholdene har ændret sig væsentligt.

Ad. 3) uddannelsen ikke vil kunne godkendes

Anmodninger vil som hovedregel blive afvist, hvis Akkrediteringsrådet tidligt i forløbet bliver klar over, at videnskabsministeren ikke vil godkende uddannelsen ud fra samfundsøkonomiske hensyn (Akkrediteringsloven § 10, stk. 3). Et andet tilfælde er, hvis Akkrediteringsrådet selv umiddelbart kan konstatere, at uddannelsen ikke lever op til uddannelsesreglerne, og dermed ikke kan godkendes. Sidstnævnte tilfælde kan have betydning, hvis oprettelsen af en uddannelse af universitetet er gjort betinget af nye statslige tilskud, som ikke kan bevilges, eller hvis oprettelsen af uddannelsen er betinget af en ministeriel dispensation, som ikke kan opnås.

Praksis

Såfremt ACE Denmark vurderer, at en anmodning om akkreditering bør forelægges Akkrediteringsrådet med indstilling om afvisning, med henvisning til ovennævnte bestemmelse, høres universitetet over denne vurdering.

ACE Denmark hører universitetet over sagens faktiske omstændigheder, så afgørelser træffes på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Universitetet får mulighed for at kommentere det faktiske afgørelsesgrundlag (typisk i form af notat samt bilag), inden ACE Denmark træffer endelig afgørelse, og eventuelt forelægger sagen for Akkrediteringsrådet, jf. nedenfor.

Universitetet kan i høringen ikke forvente at kunne indsende yderligere dokumentation – men alene kommentere det allerede indsendte dokumentationsmateriale samt ACE Denmarks vurdering af sagen.

Mulige udfald efter høringen af universitetet:

1. ACE Denmark fastholder sin vurdering.
2. ACE Denmark ændrer sin vurdering.

Ad. 1. ACE Denmark fastholder sin vurdering.

Hvis ACE Denmark på baggrund af universitetets høringssvar fortsat vurderer, at anmodningen skal afvises, vil sagen blive forelagt Akkrediteringsrådet, der vil træffe endelig afgørelse.

Såfremt Akkrediteringsrådet vurderer, at anmodningen skal afvises, vil dette ske. Afgørelsen vil være ledsaget af en begrundelse og en klagevejledning.

Hvis Akkrediteringsrådet derimod vurderer, at anmodningen ikke skal afvises, vil uddannelsen blive akkrediteret på et senere møde. Universitetet vil, inden Akkrediteringsrådet træffer afgørelse om akkreditering, som sædvanen få lejlighed til at kommentere beslutningsgrundlaget (akkrediteringsrapporten). På den måde sikres det, at universitetet kan forholde sig til afgørelsesgrundlaget, idet universitetet kan påpege eventuelle misforståelser, unøjagtigheder eller ufuldstændigheder i akkrediteringsrapporten.

Ad. 2. ACE Denmark ændrer sin vurdering.

Hvis ACE Denmark på baggrund af høringen vurderer, at anmodningen alligevel ikke afvises, vil uddannelsen blive akkrediteret.

Universitetet vil, inden Akkrediteringsrådet træffer afgørelse om akkreditering, få lejlighed til at gøre sig bekendt med og eventuelt kommentere beslutningsgrundlaget (akkrediteringsrapporten). På den måde sikres det, at universitetet kan forholde sig til afgørelsesgrundlagets indhold, idet universitetet kan påpege eventuelle misforståelser, unøjagtigheder eller ufuldstændigheder i akkrediteringsrapporten.

3. Uddannelser med ressortudfordringer

Hvad er en uddannelse med ressortudfordringer?

Uddannelser med ressortudfordringer defineres som ansøgninger om akkreditering og godkendelse af en ny videregående uddannelse fra et universitet (herefter uddannelsen), der i sin ansøgermålgruppe, sit faglige indhold eller sit erhvervs sigte vurderes at ligne en eksisterende uddannelse under en anden minister (undervisnings- eller kulturministeren).

Sagsgangen for behandlingen af uddannelser med ressortudfordringer

I sin ansøgning skal universitetet redegøre for uddannelsens særkende i forhold til beslægtede uddannelser. Universitetet skal sandsynliggøre, at der er behov for uddannelsen. Heri ligger, at universitetet også skal oplyse, om der evt. er beslægtede uddannelser under en anden minister.

Videnskabsministeriet, Undervisningsministeriet og Kulturministeriet (herefter ministerierne) får mulighed for at udpege potentielle uddannelser under ministeriernes ressortområde, som uddannelsen er nært beslægtet med.

ACE Denmark sender umiddelbart efter modtagelsen af ansøgningsmaterialet en liste over ansøgninger til ministerierne.

På denne baggrund kan ministerierne efterspørge ansøgningsmaterialet med henblik på at foretage en nærmere vurdering af, om der er tale om en uddannelse med ressortudfordringer.

ACE Denmark vil desuden i løbet af sagsbehandlingen vurdere, om uddannelsen kan indeholde evt. ressortudfordringer og give ministerierne mulighed for at vurdere ansøgningsmaterialet nærmere.

Hvis det vurderes, at der kan være ressortudfordringer for uddannelsen, vil det betyde, at sagsbehandlingstiden forlænges. Universitetet underrettes herom.

ACE Denmark vil anvende alle relevante oplysninger om eksistensen af potentielt beslægtede uddannelser fra ministerierne. De udpegede uddannelser med ressortudfordringer vil blive inddraget i analysen af beslægtede uddannelser. ACE Denmark vil dog altid foretage en konkret faglig vurdering af hvilke uddannelser, der vil indgå i analysen og akkrediteringsrapporten.

De indhentede oplysninger fra ministerierne vil blive sendt til universitetet, der får lejlighed til at gøre sig bekendt med og kommentere de indhentede oplysninger.

Som et led i sagsbehandlingen vil ACE Denmark som altid vurdere, om der i den konkrete sag skal indhentes supplerende dokumentation fra universitetet. Det kunne f.eks. være i form af tilkendegivelser fra uddannelsens mulige aftagere, til belysning af behovet for uddannelsen samt supplerende dokumentation vedrørende beslægtede uddannelser under andre ministerier.

Således sikres det, at Akkrediteringsrådets beslutningsgrundlag, for at vurdere behovet for uddannelsen bliver tilstrækkeligt oplyst.

4. Akkrediteringsrådets mulighed for at starte en undersøgelse af hvorvidt akkrediteringskriterierne stadig er opfyldt

Mulighed for at starte en undersøgelse inden akkrediteringsperiodens udløb

Akkrediteringsrådet har mulighed for at undersøge, om en uddannelse fortsat lever op til kriterierne (jf. akkrediteringslovens § 7, stk. 2 og § 9, stk. 4). Dette kan ske ved Akkrediteringsrådets eget initiativ eller efter anmodning fra Videnskabsministeren. Undersøgelsen finder sted inden den fastsatte akkrediteringsperiodes udløb.

Angivelse af akkrediteringsperiodens længde

For eksisterende uddannelser:

Akkrediteringsrådet skal angive den periode som akkrediteringen er gældende for, når en uddannelse akkrediteres positivt (jf. Akkrediteringslovens § 7, stk. 2). Afgørelsen er baseret på en faglig vurdering af, hvor længe uddannelsen kan opretholde det nødvendige niveau. Akkrediteringsrådet har fastsat en standardperiode til seks år. Det vil sige, at akkrediteringsperioden kun bliver kortere end seks år, hvis der skønnes at være særlige forhold til stede vedr. den pågældende uddannelse.

For nye uddannelser:

Akkrediteringsrådet skal angive den periode, som akkrediteringen er gældende for, jf. Akkrediteringslovens § 9, stk. 3. En positiv akkreditering gælder for en periode, der svarer til uddannelsens normerede studietid tillagt to år. Perioden bliver fastsat ved oprunding til hele kalenderår. Perioden bliver beregnet fra den dato, hvor uddannelsen bliver udbudt første gang. Dermed får uddannelsen mulighed for at producere tre dimitterdårgange, inden uddannelsen skal akkrediteres som en eksisterende uddannelse for første gang.

Praksis i forbindelse med at starte en undersøgelse

Akkrediteringsrådet kan blive opmærksom på forhold, der kunne tyde på, at en uddannelse, der tidligere er blevet positivt akkrediteret, ikke længere lever op til kriterierne. Dette gælder også, selvom akkrediteringspe-

rioden ikke er udløbet, f.eks. i forbindelse med en akkreditering af en uddannelse på samme universitet eller fakultet.

En andet scenarie er, hvis ministeren bliver opmærksom på samme forhold og meddeler dette til Akkrediteringsrådet, f.eks. i forbindelse med en tilsynssag.

Endelig har universitetet pligt til at underrette Akkrediteringsrådet, hvis kriterierne ikke længere er opfyldt, eller der er tvivl om kriterieopfyldelsen.

Der kan være forskellige forhold, der ligger til grund for at starte en undersøgelse. Et eksempel på et sådant forhold er et egentligt generationsskifte af de aktive forskere, der er tilknyttet uddannelsen.

I alle tre situationer vil Akkrediteringsrådet starte en undersøgelse af, hvorvidt kriterierne fortsat er opfyldt. Undersøgelsens karakter vil afhænge af den konkrete situation. Hvis kriterierne ikke er opfyldt, trækker Akkrediteringsrådet akkrediteringen tilbage. Hvis Akkrediteringsrådet trækker akkrediteringen tilbage, skal Akkrediteringsrådet straks indberette det til ministeren.

Akkrediteringsrådet vil altså anvende bestemmelsen til at undersøge om forhold, der var til stede *inden* akkrediteringsperiodens udløb, *ikke længere* er til stede.

5. Høring over akkrediteringsrapporterne

Principper

Akkrediteringsrådet træffer afgørelse om akkreditering på baggrund af akkrediteringsrapporter, der er udarbejdet af ACE Denmark.

ACE Denmark sender alle udkast til akkrediteringsrapporter i høring på det ansøgende universitet, inden de bliver forelagt Akkrediteringsrådet

Universitetet bliver hørt over *sagens faktiske omstændigheder (beslutningsgrundlaget)*. Formålet med høringen er at sikre, at Akkrediteringsrådets afgørelser bliver truffet på *et tilstrækkeligt oplyst grundlag*. Universitetet får mulighed for at læse og eventuelt kommentere det faktiske afgørelsesgrundlag (akkrediteringsrapporten), inden Akkrediteringsrådet træffer afgørelse om akkreditering på baggrund af akkrediteringsrapporten.

Universitetet bliver bedt om at påpege *misforståelser, unøjagtigheder eller ufuldstændigheder* i den foreliggende akkrediteringsrapport. Dermed får universitetet lejlighed til at forholde sig til akkrediteringsrapportens indhold.

Universitet er altså medansvarlig for at sikre, at akkrediteringsrapporten udgør et tilstrækkelig oplyst beslutningsgrundlag.

Det er ikke hensigten, at universitetet skal indsende yderligere dokumentation i forbindelse med høringen. Derimod skal universitetet ved selve ansøgningsfristen indsende dokumentation, som svarer til de minimumskrav, der er defineret i *vejledningerne om godkendelse og akkreditering af nye og eksisterende universitetsuddannelser*. Høringen er udelukkende til afklaringer og præciseringer.

6. Klagevejledning vedr. Akkrediteringsrådets afgørelser om akkreditering

Principper

Akkrediteringsrådet er nedsat som et fagligt uafhængigt råd af Ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Det vil sige, at Akkrediteringsrådet ikke er underlagt Ministerens instruktionsbeføjelse i faglige spørgsmål, jf. akkrediteringsloven.

Akkrediteringsrådets formål er at sikre og dokumentere kvalitet og relevans af videregående uddannelser ved at foretage en faglig vurdering (akkreditering). Vurderingen sker ud fra centralt fastsatte kriterier for kvalitet og relevans af eksisterende og nye uddannelser.

Akkrediteringsrådets akkrediteringsafgørelser kan altså ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. akkrediteringslovens § 14, stk. 1. Det er dog muligt at klage over retlige spørgsmål vedrørende Akkrediteringsrådets afgørelser. Klageinstansen er Universitets- og Bygningsstyrelsen, jf. akkrediteringslovens § 14, stk. 2.

Praksis

Det betyder, at universiteterne kan klage til Universitets- og Bygningsstyrelsen, hvis universitetet mener, at afgørelsen ikke er foretaget i overensstemmelse med de regler, som gælder for akkreditering af universitetsuddannelser.

Omvendt kan universiteterne altså ikke klage over de akkrediteringsfaglige vurderinger, der er indgået i afgørelsen, da Akkrediteringsrådets faglige vurderinger er endelige.

Fristen for at klage over afgørelsen er to uger fra den dag, afgørelsen er meddelt universitetet. Alle afgørelser, der ikke giver ansøger fuldt ud medhold, bliver ledsaget af en klagevejledning.

7. Klagevejledning vedr. Akkrediteringsrådets øvrige afgørelser

Principper

Akkrediteringsrådet er nedsat som et fagligt uafhængigt råd af Ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Det vil sige, at Akkrediteringsrådet ikke er underlagt ministerens instruktionsbeføjelse i faglige spørgsmål, jf. akkrediteringsloven.

Akkrediteringsrådets akkrediteringsafgørelser kan altså ikke indbringes for en anden administrativ myndighed, jf. akkrediteringslovens § 14, stk. 1. Det er dog muligt at klage over retlige spørgsmål vedrørende Akkrediteringsrådets afgørelser. Klageinstansen er Universitets- og Bygningsstyrelsen, jf. akkrediteringslovens § 14, stk. 2 og afsnit 6 i denne rammevejledning.

Akkrediteringsrådets øvrige afgørelser kan indbringes for anden administrativ myndighed. Dvs. at der kan klages over faglige vurderinger samt retlige spørgsmål vedrørende Akkrediteringsrådets øvrige afgørelser. Klageinstansen er Universitets- og Bygningsstyrelsen, jf. akkrediteringslovens § 14, stk. 2 og afsnit 8 i denne rammevejledning.

Praksis

Det betyder, at universiteterne kan klage til Universitets- og Bygningsstyrelsen over Akkrediteringsrådets øvrige afgørelser, hvis universitetet er uenig i Akkrediteringsrådets vurdering og/eller mener, at afgørelsen ikke er foretaget i overensstemmelse med de regler, som gælder for akkreditering af universitetsuddannelser. Dette gælder f.eks. vedr. uenighed om, hvorvidt en uddannelse er ny.

Fristen for at klage over afgørelsen er to uger fra den dag, afgørelsen er meddelt universitetet. Alle afgørelser, der ikke giver ansøger fuldt ud medhold, ledsages af en klagevejledning.